

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 101.682 van 10 december 2001
in de zaak A. 78.751/IX-1194.**

In zake : Johan GOYENS,
die woonplaats kiest bij
advocaat A. NAVASARTIAN,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Kroonlaan 190

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van
Binnenlandse Zaken,
die woonplaats kiest bij
de federale politie Algemeen Commando DGP/DPS,
gevestigd te BRUSSEL,
Fritz Toussaintstraat 47.

D E R A A D V A N S T A T E, I X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Johan GOYENS op 27 mei 1998 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 26 maart 1998 van de evaluatiecommissie waarbij vastgesteld wordt dat hij niet voldoet om deel te nemen aan de bevorderingsproeven voor adjudant bij de Rijkswacht;

Gelet op het arrest nr. 75.821 van 21 september 1998 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging van verzoeker;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op de beschikking van 9 november 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker, dat tevens het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging bevat, en de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 27 september 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 22 oktober 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. DEVERS die, loco advocaat A. NAVASARTIAN verschijnt voor verzoeker, en van de commissaris van politie C. MAES, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Op 26 maart 1981 wordt verzoeker opgenomen in de Rijkswacht. Op 26 maart 1982 wordt hij benoemd in de graad van wachtmeester. Op 1 oktober 1984 wordt hij benoemd in de graad van opperwachtmeester en op 26 september 1994 in die van eerste opperwachtmeester. Met ingang van 1 februari 1995 muteert verzoeker van de brigade Kortenbergh naar het district Leuven.

1.2. Met het dagelijks order nr. 28 van 11 juni 1997 maakt de hoofdinspecteur van het personeel van de Rijkswacht, in uitvoering van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 april 1996 betreffende de bevordering tot de graad van adjudant bij de rijkswacht, bekend welke keuronderofficieren in nuttige rangorde gerangschikt zijn om deel te nemen aan de bevorderingsexamens tot de graad van adjudant, sessie 1998. Deze lijst vermeldt de naam van verzoeker. Punt 4. van dit

dagelijks order vermeldt dat ten gunste van de kandidaten een informatievergadering zal worden georganiseerd op 20 juni 1997.

1.3. Op 13 oktober 1997 brengt de directeur personeel en logistiek van het district Leuven, eenheidscommandant van verzoeker, advies uit. Hij beoordeelt de wijze van dienen van verzoeker als "goed"; hij acht verzoeker "zeer geschikt" om het ambt van hoofdonderofficier uit te oefenen.

1.4. Met een nota van 10 februari 1998 meldt de voorzitter van de evaluatiecommissie - sessie 1998, aan verzoeker dat hij wordt opgeroepen om voor de evaluatiecommissie te verschijnen op 26 maart 1998.

1.5. Op 26 maart 1998 beslist de evaluatiecommissie dat verzoeker niet voldoet aan de vereisten om aan de bevorderingsproeven te mogen deelnemen.

Dit is de bestreden beslissing. Zij bevat de volgende motivering :

"(...)

gelet op het feit dat betrokkene bij de verschijning beweerde dat hij ambitie heeft om het ambt van HOOfr uit te oefenen,

gelet op het feit dat betrokkene bij de verschijning beweerde dat hij in zijn eenheid niet in het bezit gesteld werd van de noodzakelijke documentatie om zich degelijk voor te bereiden en als gevolg hiervan meedeelde te moeten improviseren bij het beantwoorden van de gestelde vragen;

overwegende dat de positieve elementen van de evaluatie blijkbaar slaan op de aktueel uitgeoefende functie, maar op geen enkel ogenblik worden bevestigd tijdens de verschijning voor de evaluatiecommissie op 26 Mar 98, die onder meer handelde over :

- zijn loopbaan en huidige functie
- zijn voorbereiding op de verschijning voor de evaluatiecommissie
- de missie van de Rijkswacht;
- de opdrachten van de Rijkswacht;
- de vernieuwingen in de Rijkswacht;
- de projektmatige aanpak;
- de interpolitiezone, het vijfhoeksoverleg en het veiligheidscharter;
- het projekt ASTRID;

waarbij betrokkene blijk heeft gegeven van :

- niet op de hoogte te zijn van de wijze waarop de beleidsontwikkeling in de Rijkswacht aktueel gebeurt, en zelfs de meest elementaire begrippen terzake niet kent;
- een gebrek aan visie over de meest elementaire problematieken van de brigade (sektorwerking, projektmatig werken, beleid, ...)
- een gebrek aan interesse voor wat gebeurt in de Rijkswacht, en aldus onvoldoende mee geëvolueerd is met de vernieuwingen;
- een gebrek aan engagement;
- een gebrek aan betrokkenheid en initiatief te hebben gehad om zich permanent te informeren over de evolutie van het politielandschap in het algemeen en binnen de rijkswacht in het bijzonder;

overwegende dat betrokkene enkel een vlot antwoord kon verstrekken op de vraag die handelde over zijn loopbaan en de beschrijving van zijn huidige functie;

overwegende dat betrokkene, wetende dat hij voor de evaluatiecommissie moest verschijnen, een totaal gebrek aan initiatief heeft betoond teneinde de belangrijkste nota's en documenten met info over de evolutie binnen de Rijkswacht ter inzage te krijgen;

overwegende dat de beoordeling 'zeer geschikt' om het ambt van HOOfr uit te oefenen op geen enkel ogenblik tijdens gesprek bevestigd werd, integendeel;

overwegende dat deze beoordeling 'zeer geschikt' niet blijkt uit de 'detailbeoordeling' van betrokkene;

heeft, na geheime stemming, beslist dat de kandidaat aktueel NIET VOLDOET aan de vereisten om aan de bevorderingsproeven te mogen deelnemen.

(...)"

1.6. Op 3 april 1998 ondertekent verzoeker de beslissing voor kennisneming en ontvangst.

Hij dient een bezwaarschrift in. Hij beklaagt er zich over dat de evaluatiecommissie hem onverwacht "een soort examen" heeft afgenomen waarop hij zich, mede gelet op zijn drukke beroepsbezigheden, niet heeft kunnen voorbereiden.

Met een nota van 3 april 1998 zendt de eenheidscommandant van verzoeker het bezwaarschrift aan de hoofddirecteur van het personeel. Hij vermeldt in een vergezellende nota dat hij zich akkoord verklaart met de door verzoeker in zijn bezwaarschrift aangevoerde argumenten. Volgens hem kan de hoorzitting enkel dienen om "de kandidaat de kans te geven zich mondeling te verweren tegen schriftelijke elementen vervat in het bevorderingsdossier".

1.7. Nadat de voorzitter van de evaluatiecommissie aan de hoofddirecteur een aantal "elementen van antwoord" heeft verstrekt, waarin hij de opdracht van de commissie in het algemeen toelicht en nadere uitleg verstrekt over het gesprek dat de evaluatiecommissie met verzoeker heeft gehad, besluit deze op 15 mei 1998 het "verzoek tot ambtshalve vernietiging van de gevolgde procedure" niet in te willigen. Hij stelt dat de evaluatiecommissie "door het stellen van een reeks algemene vragen aangaande de beroepskennis van de kandidaten, poogt (...) op een zo objectief mogelijke wijze na te gaan of de kandidaat geschikt is voor verdere deelname aan het programma en de examens", dat de kandidaten over die opstelling zijn ingelicht tijdens de informatievergadering van 20 juni 1997 en dat het de belanghebbenden vrij staat zich over de werkwijze van de evaluatiecommissie in te lichten bij andere kandidaten die ter zake reeds ervaring hebben.

2.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel de schending aanvoert van de artikelen 3 en 8 van het koninklijk besluit van 1 april 1996 betreffende de bevorderingen tot de graad van adjudant bij de rijkswacht; dat hij betoogt dat, overeenkomstig artikel 3 van dat besluit, de keuronderofficier die aan de bevorderingsexamens wil deelnemen, een goede wijze van dienen moet hebben en dat hij geschikt moet worden geacht om het ambt van hoofdonderofficier uit te oefenen terwijl artikel 8 voorschrijft welke stukken de evaluatiecommissie die over die deelnemingsvereisten uitspraak doet, voor haar beoordeling "uitsluitend" in aanmerking mag nemen; dat naar zijn oordeel uit die bepalingen volgt dat de evaluatiecommissie geen rekening mag houden met het resultaat van een verhoor of een examen waartoe zij tijdens het horen van de kandidaat is overgegaan;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord eerst in het algemeen stelt dat volgens artikel 3 van het koninklijk besluit van 1 april 1996 de wijze van dienen en de geschiktheid van de kandidaat geëvalueerd moet worden, dat artikel 7 van het besluit die evaluatie opdraagt aan de evaluatiecommissie en dat artikel 8 en volgende de stappen van het onderzoek als volgt uittekenen : de evaluatiecommissie baseert zich op het persoonlijk dossier en het signalement van de kandidaat, zij wint het advies van de eenheidscommandant in, zij kan dienaangaande een aanvullend onderzoek bevelen en de eenheids- en de korpscommandant horen en tenslotte hoort zij de kandidaat; dat naar haar oordeel inzonderheid uit de verplichting om de kandidaat te horen volgt dat de evaluatiecommissie niet alleen een aantal stukken evalueert, maar de kandidaat zelf; dat zij betoogt dat een andere opstelling tot absurde situaties zou leiden en ingaan tegen de geest van het desbetreffende reglement, aangezien een kandidaat die over een gunstig dossier beschikt ervoor zou kunnen opteren zich niet op de hoorzitting te melden om aldus een positief besluit van de evaluatiecommissie af te dwingen en aangezien artikel 32 van het besluit aan de evaluatiecommissie de mogelijkheid biedt het onderzoek van de zaak uit te stellen in geval zij oordeelt dat de gegevens waarover zij beschikt -dus niet de stukken waarover zij beschikt- haar niet in staat stellen uitspraak te doen; dat zij besluit dat de evaluatiecommissie zich moet baseren op de stukken die limitatief in artikel 8 zijn opgesomd maar dat zij zich voor het vormen van een oordeel kan baseren op alle gegevens die in de besluitvormingsprocedure een plaats hebben, dus ook de hoorzitting, die er trouwens niet toe strekt "een examen af te nemen"; dat zij vervolgens, met betrekking tot het concrete dossier, stelt dat de rijkswachtoverheid op 20 juni 1997 tijdens een informatievergadering voor de kandidaten uiteengezet heeft "dat tijdens de

hoorzitting een gesprek zou worden gevoerd over een aantal basisgegevens waarvan kan verondersteld worden dat elk personeelslid van de rijkswacht (...) enige uitleg kan geven en er eventueel een persoonlijk standpunt aan kan toevoegen" en dat "het horen van de kandidaten een eerste selectie met zich zou meebrengen", dat verzoeker weliswaar op de informatievergadering niet aanwezig was maar dat zulks een eigen keuze van hemzelf geweest blijkt te zijn en dat hij zich vervolgens ook niet geïnformeerd heeft bij collega's die wel aanwezig waren en die, naar blijkt uit prestaties, goed begrepen hebben wat de inhoud zou zijn van het gesprek; dat zij besluit dat de evaluatiecommissie haar houding stoelt op een vergelijkbare -en door de Raad van State in het arrest nr. 49.239 van 26 september 1994 wettig bevonden- situatie die zich voordoet bij het leger inzake de bevordering tot majoor;

2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord herhaalt dat de evaluatiecommissie bij haar onderzoek alleen rekening mag houden met de in artikel 8 van het besluit opgesomde stukken, dat het horen alleen betrekking mag hebben op de inhoud van die stukken en dat de evaluatiecommissie geen voorexamen mag afnemen, dat de leden van de commissie daarvoor trouwens niet de vereiste kennis en hoedanigheid hebben; dat hij nu ook stelt dat blijkens het laatste lid van artikel 8 de kandidaat kennis moet kunnen nemen van de stukken waarop de evaluatiecommissie haar beoordeling steunt en dat dat recht van verdediging gekrenkt wordt indien de commissie haar oordeel kan steunen op de resultaten van een verhoor;

2.4. Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie nog aanstipt dat de evaluatiecommissie hem een reeks vragen heeft voorgelegd, onder meer over "onderwerpen die zijn voorzien voor de examens", dat zij aldus zijn kennis heeft getoetst, en dat zij haar beslissing op dat voorexamen heeft gesteund, hetgeen strijdig is met artikel 8 van het koninklijk besluit van 1 april 1996 dat de evaluatiecommissie verplicht haar onderzoek toe te spitsen op "bepaalde stukken, eventueel toegelicht door de betrokkene" die verband houden met de geschiktheid van de kandidaten en niet met hun kennis;

2.5.1. Overwegende dat artikel 3 van het koninklijk besluit van 1 april 1996 betreffende de bevordering tot de graad van adjudant bij de rijkswacht bepaalt dat, om te kunnen deelnemen aan de studieperiode en de bevorderingsexamens, de kandidaten "een goede wijze van dienen (moeten) hebben en geschikt (moeten) worden geacht om het ambt van hoofdonderofficier uit te oefenen" en dat die

deelnemingsvereisten beoordeeld worden overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 7 tot 16 van hetzelfde besluit;

Overwegende dat artikel 7 van het besluit de beoordeling van de deelnemingsvereisten opdraagt aan een evaluatiecommissie, samengesteld overeenkomstig artikel 29 van hetzelfde besluit; dat artikel 8, eerste lid, bepaalt dat de evaluatiecommissie "bij het onderzoek (..) uitsluitend de volgende stukken in aanmerking (mag) nemen :

- 1° het persoonlijk dossier en het signalement, bedoeld in artikel 11, § 2, van het koninklijk besluit van 10 augustus 1978 betreffende de graden en de bevordering van de onderofficieren van het operationeel korps van de rijkswacht;
- 2° het met redenen omklede advies van de eenheidscommandant of de met redenen omklede adviezen van de eenheidscommandanten, bedoeld in artikel 9, § 1, de daartegen ingediende bezwaarschriften en het gevolg dat daaraan gegeven is, alsook, in voorkomend geval, het met redenen omklede aanvullende advies van de korpscommandant bedoeld in artikel 9, § 2;
- 3° in voorkomend geval, de gegevens van het in artikel 11 bedoelde aanvullende onderzoek en het overeenkomstig die bepaling eventueel opgestelde bezwaarschrift;
- 4° in voorkomend geval, het in artikel 12 bedoelde proces-verbaal en het overeenkomstig die bepaling eventueel opgestelde bezwaarschrift";

Overwegende dat de artikelen 9 tot 11 van hetzelfde besluit regels bevatten met betrekking tot de inhoud en de totstandkoming van het advies van de commandanten, waarvan sprake in artikel 8, 2°, en met betrekking tot het in artikel 8, 3°, bedoelde aanvullend onderzoek waartoe de evaluatiecommissie opdracht kan geven; dat artikel 12 aan de evaluatiecommissie de mogelijkheid biedt om de eenheids- en de korpscommandant te horen "over hun uitgebrachte advies" en om, ambtshalve of op verzoek van de kandidaat, ook de onder-eenhedencommandant te horen; dat artikel 13 bepaalt :

"De evaluatiecommissie kan geen uitspraak doen dan na de betrokken kandidaat te hebben gehoord. Deze laatste kan zich laten bijstaan door een hoofdonderofficier of door een personeelslid, vertegenwoordiger van een representatieve syndicale organisatie.

De kandidaat verschijnt persoonlijk. Indien hij zonder geldige reden niet verschijnt, beslist de evaluatiecommissie op stukken. Een proces-verbaal van niet-verschijning wordt opgemaakt en de kandidaat ter kennis gebracht.

De commandant van de rijkswacht bepaalt de wijze en de inhoud van de oproeping van de kandidaat voor de evaluatiecommissie";

2.5.2. Overwegende dat artikel 8 van het koninklijk besluit van 1 april 1996 formeel bepaalt dat de evaluatiecommissie, bij haar onderzoek van de wijze van dienen van de kandidaat en van zijn geschiktheid om het ambt van hoofdonderofficier uit te oefenen, "uitsluitend" de daar bepaalde stukken in aanmerking mag nemen, wat betekent dat de commissie een beslissing moet nemen op grond van de gegevens die uit die stukken blijken en waarvan de kandidaat, overeenkomstig artikel 8, tweede lid, -dit wil zeggen "tot op de dag vóór zijn verschijning voor de evaluatiecommissie"- kennis heeft kunnen nemen;

2.5.3. Overwegende dat artikel 13 van hetzelfde besluit de evaluatiecommissie in beginsel verbiedt een beslissing te nemen zonder de kandidaat gehoord te hebben; dat in artikel 13 wel niet nader bepaald wordt waarop het verhoor betrekking moet hebben; dat de verwerende partij van oordeel is dat de evaluatiecommissie aan dat verhoor een eigen inhoud kan geven en er zodoende bijkomende elementen kan vinden om de geschiktheid van de kandidaat te beoordelen;

2.5.4. Overwegende dat artikel 13, tweede lid, de kandidaat verplicht om in persoon voor de evaluatiecommissie te verschijnen, desgewenst met bijstand en dat in geval van niet-verschijning, de evaluatiecommissie een beslissing neemt met inachtneming van de stukken die haar voorliggen; dat de aan de kandidaat geboden mogelijkheid om zich te laten bijstaan aantoont dat het verhoor geen echt gesprek kan zijn waarbij de kandidaat blijk kan geven van zijn intrinsieke kwaliteiten maar dat het veeleer moet gaan om toelichting bij reeds bekende gegevens; dat de uitdrukkelijke bepaling dat de evaluatiecommissie in geval van ongewettigde afwezigheid van de kandidaat "op stukken" beslist ook aantoont dat de feitelijke grondslag waarop de commissie haar beoordeling kan steunen beperkt is; dat aldus het verhoor ingesteld is als een aan de kandidaten geboden voordeel om toelichting te geven bij de gegevens waarvan de evaluatiecommissie door middel van de stukken bedoeld in artikel 8 kennis heeft kunnen nemen;

2.5.5. Overwegende dat de verwerende partij niet betwist dat, in het onderhavige geval, de evaluatiecommissie aan het verhoor een ruimere inhoud heeft gegeven; dat zij meer bepaald, los van de stukken bedoeld in artikel 8, "met algemene vragen" gepeild heeft naar "de beroepskennis" van verzoeker; dat wellicht niet betwist kan worden dat de commissie zich aldus een beter beeld kon vormen over zijn geschiktheid om deel te nemen aan de opleiding en de examens, maar dat

zulks, in het licht van de formele bepalingen van het koninklijk besluit van 1 april 1996, niet ter zake is; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 26 maart 1998 van de evaluatiecommissie waarbij vastgesteld wordt dat Johan GOYENS niet voldoet om deel te nemen aan de bevorderingsproeven voor adjudant bij de Rijkswacht;.

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, bepaald op veertienduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tien december 2000 en een, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.